

Térségi Tükör

Közéleti információs havilap • Megjelenik minden hónap első hetében • VIII. évfolyam 1. szám, 2014. január

Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Forráskút, Mórahalom, Öttömös, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Szeged, Üllés, Zákányszék

Csaknem 20 millió az ásotthalmi ifúsági házra és 20 millió vállalkozásoknak

A mórahalmi központú Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület támogatása az ásotthalmi ifúságnak

November 30-án még az előző önkormányzat sikeres pályázati tevékenységének köszönhetően nyert az „Ásotthalmi Ifúsági Ház felújítása a Jövő Nemzedék számára” című pályázat. 19.683.736.000 forint támogatást sikerült elnyerniük. Az összegből a jelenleg is használt, ám időközben elavult közösségi épület akadálymentesítése és energetikai korszerűsítése valósulhat meg.

A bővítés egy 8 négyzetméteres vizesblokk építését jelenti, mivel a korábbi mosdót mozgáskorlátozottak által használhatóvá alakítják át. A külső és belső akadálymentesítés keretében parkoló és rámpa kialakítása, ajtók cseréje, küszöbök eltávolítása következik majd. Az átalakítás utolsó fázisában pedig sor kerül az épület padló- és födém-szigetelésére, valamint a megújuló külső falak is hőszigetelést kapnak. A gazdaságosabb fűtés és a meleg víz biztosítása érdekében egy kondenzációs kombi kazánt, illetve napkollektort szerelnek be az épületbe.

A mórahalmi pályázati intézményrendszer a továbbiakban három ásotthalmi vállalkozás fejlesztési programjait is támogatta. Fafeldolgozó tevékenységet végző cég 7,34 milliót, falusi turizmusra 10,7 milliót, egy építéssel foglalkozó vállalkozás pedig 2,5 milliót nyert.

„Az elmúlt években jól működő kistérségi együttműködés eredményeként a Homokhátság valamennyi településén sikerült végrehajtani pályázati programokat a mezőgazdaság, a települések megújítása és a turizmus fejlesztése területén – nyilatkozta lapunknak *Nógrádi Zoltán*, a térség országgyűlési képviselője.

Az ifúsági ház régi állapotában

A kisebb települések adósságát rendezik

30 milliárd forintot kap Csongrád megye

A kormány februárig 278 olyan település adósságát vállalja át, melyekben ötezer főnél kevesebben élnek. Ez a 430 milliárd forintnyi konszolidáció lehetőséget ad a fejlődésre minden önkormányzatnak – jelentette ki *Varga Mihály* nemzetgazdasági miniszter Szentesen. Csongrád megyébe ebből mintegy 30 milliárd forint kerül.

„Az ország a több lépésben megvalósuló konszolidációs időszakot lezárhatta, ezért reméljük, az új esztendő már arról fog szólni, hogyan valósul majd meg az erőteljes gazdasági növekedés” – fogalmazott a miniszter. Az adósságválalás biztosítja, hogy Csongrád megye települései is talpra tudjanak állni, és kihasználhassák a 2014–2020 közötti uniós költségvetési ciklus által kínált lehetőségeket.

A megyei polgármesterek társaságában tartott sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a kormány által átvállalt tartozások megszűnésével több pénz marad a településeknél, amiből helyi feladatokat hajthatnak végre, illetve gazdaságfejlesztési programokat indíthatnak a munkahelyteremtés érdekében.

Varga Mihály hangsúlyozta, hogy a konszolidációnak csak akkor van értelme, ha az adósság nem fog újratermelődni. Ennek érdekében megszigorodtak az önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó szabályok, és ma már a települések hitelfelvételét jóvá kell hagynia az államkincstárnak.

B. Nagy László országgyűlési képviselő lapunknak nyilatkozva kiemelte: a kormány rendkívül fontosnak tartja a kisebb települések anyagi helyzetének rendezését is. Ennek a gondolatnak a jegyében az előző évben a megyei településektől már 79 milliárd forintnyi terhet átvettek, idén pedig a fennmaradó 30 milliárd forintos adósságot is rendezik.

Január 1-jétől viselheti a címet

Nagyközség lett Bordány

Bordány Község Önkormányzati képviselő-testülete évzáró, december 12-ei ülésén döntött a nagyközségi cím felvételéről. Korábban az 5.000 fő feletti települések kérhették a nagyközségi cím használatát, az új önkormányzati törvény viszont ma már a 3.000 főnél nagyobb lélekszámú települések számára is lehetővé teszi ennek felvételét. Magyarországon 2012-ig összesen 119 nagyközséget tartottak nyilván.

Tanács Gábor polgármester elmondta, hogy elsősorban azok a dinamikus fejlődő települések éltek ezzel a lehetőséggel, akik infrastruktúrájában, intézményi ellátottságában, az elérhető szolgáltatások hozzáféréseben méltóak erre a címre. Bordány az utóbbi években gyakorlatilag minden intézményét felújította, pályázati forrásoknak köszönhetően több beruházás valósult meg. A települést a kiskertekkel összekötő több, mint öt kilométeres kerékpárút építése, a védelmi központ kialakítása, a Kistemplomtanya tér felújítása, vagy az újabb piacszámok megépítése mindmind a lakosság komfortérzetét javítja. Fontos, hogy Bordány hosszú évek óta stabil, kiszámítható gazdálkodással rendelkező település, lakosság száma is dinamikus növekszik, lassan eléri a 3.300 fős lélekszámot – mára már megelőzte a szomszédos Üllést lakosságában –, mivel sok család

választja lakhelyül a „Homokhátság szívéként” is nevezett települést. Mind ezen érvek mellett a testület december 12-ei ülésén egyhangúlag, hét igen szavazattal támogatta a polgármester előterjesztését, így 2014. január 1-től Bordány használja a nagyközség nevet.

Egyelőre pénzügyi, költségvetési előnnyel nem jár a cím felvétele, azonban az esetleges jogszabály-módosítások után, pályázati kiírásoknál akár ilyen jellegű haszonnal is járhat. Korábban csak nagyközségek kaphattak kisvárosi címet, így ezt egyfajta lépcsőfokként is értelmezhető. Az önkormányzat, illetőleg a Polgármesteri Hivatal a döntést követően azonnal megkezdte a szükséges lépések végrehajtását. A minimális költséggel járó bélyegző cserék mellett a határozatokban, rendeletekben ezentúl a nagyközség elnevezés szerepel majd. A környezőtelepülések közül Üllés és

Zsombó is hasonlóan döntött.

A Központi Statisztikai Hivatal 2012-es helységnévtára szerint Csongrád megye 60 települése közül csak 4 – Algyő, Kiszombor, Nagymágocs és Szegvár – viselt nagyközségi címet. A nagyközségi forma a KSH felmérése alapján nem igazán népszerű Magyarországon: hazánk legnagyobb megyéjében, Bács-Kiskunban is mindössze 7 nagyközség volt tavaly. Érdekes viszont, hogy a nála jóval kisebb Békés megyében 8 volt a nagyközségek száma. Az országban 2012-ben összesen 119 nagyközséget számoltak össze.

Az önkormányzat a január 11-ei Újévi Koncerten köszönte meg hivatalosan mindenkinek azt a munkát, amivel Bordányt eddig is segítették, és hozzájárultak ahhoz, hogy nagyközségi címet kaphatott a település.

Kiss-Patik Péter
alpolgármester

Betlehemmel köszönték meg Nógrádi Zoltán munkáját

Felavatták Szentmihály fő terét

Karácsony előtt avatták fel Szeged-Szentmihály újonnan leburkolt fő terét, melyen az ünneplők rögtön el is helyezték és együtt feldíszítették a városrészen élők közös karácsonyfáját. Az avatást követően a művelődési házban tartott ünnepi műsor keretében köszönték meg Nógrádi Zoltán országgyűlési képviselőnek és Thorday Attila plébánosnak is a településért eddig végzett munkájukat.

„Több éven át tartó türelmes építkezés eredményeként avathattuk fel most ezt a teret, melyet a jövőben egész Szentmihály központjaként és az itt élők valódi közösségi helyeként használhatunk” – köszöntötte az egybegyűlteket *Nógrádi Tibor* önkormányzati képviselő. Azt is hozzátette, hogy a most elkészült térburkolat csak egy, de igen fontos lépése annak a folyamatnak, amely során faültetés, közös karácsonyozás már történt, de még előtte állnak a tér további bővítésének, padok és kandelaberek telepítésének és egy szobor elhelyezésének.

A hivatalos tévatót követően a jelenlévők együtt díszítették fel Szentmihály karácsonyfáját, majd átvonultak a művelődési házba egy karácsonyvárosra.

A teret a korábban éveken keresztül itt szolgáló plébános, *Thorday Attila* áldotta meg, akinek az elmúlt esztendőkre emlékezve egy festményt adtak át az ünnepség közben. Ugyancsak itt köszönték meg *Nógrádi Zoltán* búcsúzó országgyűlési képviselő eddigi munkáját egy kézműves betlehem átadásával.

Mindenki karácsonya Dorozsmán

Összetartó közösség formálódik

Egyre többen járnak Kiskundorozsma közös ünnepi rendezvényeire, ami az itt élők összetartozását is érezhetően erősíti – osztotta meg a Mindenki karácsony című program tapasztalatait Mihálffy Béla önkormányzati képviselő.

Ezúttal is a Petőfi Sándor Művelődési Ház adott otthont a városrészen élők adventi gyertyagyújtásának, melyen a negyedik gyertyát *B. Nagy László* kormány megbízott gyújtotta meg. A parlamenti képviselő arra hívta fel az ünneplők figyelmét, hogy a mai rohanó világban keressünk rá alkalmat, hogy lelassítsunk és legyen időnk odafigyelni a mellettünk élő emberekre, különösen szereteteinkre.

Mihálffy Béla képviselőtársra, *Kosik Dénes* nevében is örömet fejezte ki az elmúlt évek alatt egyre erősödő közösségek láttán. „Öröm

látni, hogy egyre többen járnak a rendezvényekre, legyen szó akár régi hagyományról, akár a közelmúltban elindított programról.” A közös gyertyagyújtások is az összetartozást erősítik, de segítik az egyes családok lelki felkészülését is.

„Összefogásból kell kisarjadjon a szebb magyar jövő” – idézte *Sztríha Kálmánt*, amikor dicsérettel illette a művelődési ház munkatársait, hiszen az ő munkájuknak köszönhető a városrész önmagára találása a jól megszervezett rendezvények alkalmával.

Újévi gondolatok Ötömösről

Kedves Olvasók, Kedves Ötömösiek! Magunk mögött hagyunk egy újabb évet, és reményekkel teli vágunk neki 2014-nek.

2012 végén az önkormányzati rendszert érintő jelentős átalakítások miatt nem lehettünk biztosak abban, hogy

mit hoz számunkra az újév. Ma már elmondható, hogy megnyugtató módon zártuk 2013-at, a számlák kiegyenlítésre kerültek, a januárban esedékes béreket átutaltuk. Ez persze nem azt jelenti, hogy elégedetten dőlünk hátra. Látjuk, hogy mennyi megoldásra váró probléma áll még előttünk, és ahogyan tavaly, idén is megragadunk minden lehetőséget, amellyel javíthatjuk a helyiek közérzetét, és vonzóvá tehetjük településünket a vendégek számára. A 2013-ban pályázaton elnyert támogatások összege meghaladta a 30 millió forintot. Mezőgazdasági és felföldgazdálkodó programot indítottunk, tároló épületeket emeltünk, gépeket szereztünk be, erdőfelterítettünk, régóta elhanyagolt területeket tisztítottunk meg, korszerű fűtésrendszerrel láttuk el a polgármester hivatal épületét, több mint 40 embernek adtunk munkalehetőséget, sikeresen megrendeztük a Spárgafesztivált, a Négyeshatári megemlékezést és a Ma-

gyar László napot – csak, hogy a legfontosabbakat említsem. Jelenleg is három elnyert pályázatunk vár megvalósításra összesen több mint 6 millió forint értékben, és két pályázatunk van elbírálás alatt összesen több mint 30 millió forintos támogatási összeggel, tehát továbbra is elsődleges feladatunknak érezzük a lehetőségek kihasználását. Ha kívánhatnék valamit 2014-re, akkor azt kívánám, hogy az idei év a vállalkozások, termelők éve legyen, akár meglévő, akár jövőben induló vállalkozások révén legyen is szó. A jó fogathoz is jól húzó lovakra van szükség, és nemcsak szép kocsira, a termelő ágazatok fejlesztése révén a település egésze lesz a nyertes. A Homokháti Kistérség minden lakójának eredményekben, egészségben, szeretetben gazdag boldog új évet kívánok mind a magam, mind az Ötömösi Önkormányzat nevében!

Dr. Dobó István
polgármester

Európai körülmények között Megújult a vásártér Mórahalmon

Városi rendezvényteret alakított ki a helyi vásártér Mórahalom önkormányzata, uniós források segítségével. A korábban poros, sáros területből mintegy 5500 m²-t aszfaltoztak le közlekedő utakként és csaknem

6 ezer m²-re került térburkolat. Az így kialakított teret rendezvények helyszínéül is jól használható a jövőben.

A beruházás keretében kialakítottak egy modern beléptető rendszert távirányítású sorompóval, de megújult a közbiztonság és a hangnagyság is. Ez utóbbi a most kialakított vásári rádióval együtt a vevőkkel és árusokkal való gyorsabb és hatékonyabb kommunikációt szolgálja, hi-

szen ezen keresztül bárki hirdethet az egész vásártér számára. A szintén most elkészült kamerás megfigyelő rendszer a bűnügyek (lopások) megelőzését segíti majd. Mindezekhez egy központi irodát is kialakítottak, amely vásárok idején központi szerephez juthat. A rendezvényterét külső megjelenését tovább szépítik a beruházás során ültetett fák is.

„Megvalósítható a harmadik rezsicsökkentés”

El kell érni az európai átlagot!

Az a célunk, hogy a harmadik rezsicsökkentéssel abba az irányba mozduljunk el, hogy Magyarországon a magyar családok a fizetésükhöz képest az európai átlagnak megfelelő árat fizessék a gáz és a villamosenergia, illetve a rezszi más területein is – jelentette ki *Rogán Antal*, a Fidesz frakcióvezetője.

Azt is elmondta, január 24-re, Balatonszázszóra hívta össze a Fidesz évadnyitó „rezsicsökkentés” frakcióülését, mivel az ülés fő témája a harmadik rezsicsökkentés lesz, melynek üteméről és mértékéről fognak dönteni. Emlékeztetett rá, hogy az elmúlt egy évben 2012 decemberéhez képest 20 százalékkal csökkenték a villamosenergia, a gáz és a távhő árát, 10 százalékkal mérsékeltek a palackos gáz, az ivóvíz, a szippantás és a csatornadíj átlagárát és 10 százalékos feletti mértékben csökkent a hulladékiszállítás, és a kéményseprés díja is.

Rogán Antal kifejtette, az elmúlt egy évben végrehajtott rezsicsökkentő lépések következtében a gáz fogyasztói ára a 2008. júliusi szintre,

a villamosenergiáé pedig a 2007. februári szintre mérséklődött. A fideszes politikus ismertette, a magyar családok 2010 júliusában jövedelmük arányában még a legmagasabb gázárát és a 2. legmagasabb villamosenergia árat fizették az Európai Unióban belül. *Rogán Antal* elmondása szerint az elmúlt évben végrehajtott két rezsicsökkentés eredményeképpen „a középmezőnybe került Magyarország, illetve a magyar családok a fizetésükhöz képest az európai átlagnak megfelelő árat fizessék a gáz és a villamosenergia, illetve a rezszi más területein is. Nem biztos, hogy ezt egy lépésben el fogjuk tudni érni, de jelentősen közelebb fogunk kerülni az uniós átlaghoz a harmadik rezsicsökkentés segítségével” – jelentette ki *Rogán Antal*.

„Az a célunk, hogy a harmadik rezsicsökkentéssel abba az irányba mozduljunk el, hogy Magyarországon a magyar családok a fizetésükhöz képest az európai átlagnak megfelelő árat fizessék a gáz és a villamosenergia, illetve a rezszi más területein is. Nem biztos, hogy ezt egy lépésben el fogjuk tudni érni, de jelentősen közelebb fogunk kerülni az uniós átlaghoz a harmadik rezsicsökkentés segítségével” – jelentette ki *Rogán Antal*.

Móra-NET TV a Homokhát TV helyén

Kedves Nézőink! Tájékoztatjuk a térségben élőket, hogy 2014. január 1-jétől a kábelszolgáltatóknál a Homokhát Televízió adása helyén a Móra-NET TV adását láthatják.

Szerkezeti átalakítás következtében fenti dátumtól a két televízió egyesül, így ezután

Mórahalom város híreinek és eseményeinek összefoglalói mellett adásainkban rendszeresen beszámolunk majd a kistérség és Szeged fontosabb történéseiről is.

E változás alkalmával jó érzéssel és büszkén tekintünk vissza a Homokhát TV elmúlt hat esztendőjére, hiszen ez idő alatt kameráinkkal a Homokhátság és a megyeszékhely

Fórumok a rezsicsökkentésről

A kormány által a rezsicsökkentés idei év elejére ígért harmadik üteméről tartanak lakossági fórumokat január utolsó hetében Szegeden és Bördányban. A házigazda mindkét helyszínen **B. Nagy László**, a Fidesz-KDNP országgyűlési képviselője lesz.

Január 25-én, szombaton 16 órakor a Megyeházán Szájer József, az Európai Parlament képviselője lesz az előadó, míg 30-án (csütörtökön) 18 órakor Pokorni Zoltán, a Fidesz alelnöke Bördányban beszél a kormány lakossági költségeket csökkentő intézkedéseiről.

Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Köszönjük eddigi megtisztelő figyelmüket és továbbra is szeretettel várjuk kedves nézőinket!
a Móra-NET Kft. munkatársai

Mórahalmi Böllérnap a jótékonyág jegyében

Gazdakör a városért

A közelmúltban 20 éves fennállását ünneplő Mórahalmi Gazdakör tagjai december 19-én, kacsaszóra érkeztek a Bástya Nyugdíjasklub székhelyeként működő régi lőtérházba, hiszen az előző évek mintájára idén is finom ételekkel és forró italokkal készültek a városkarácsonyi ünnepségre kilátogató mórahalmi lakosok megvendégelésére.

A hajnali kelést, illetve a cudar hideder ellensúlyozó első pálinkák elfogyasztását követően több száz kiló disznóhús várt feldolgozásra, így fiatalok és idősek, férfiak és nők együttes erővel láttak a disznóvágáshoz.

Az önkéntes alapon megvalósuló kezdeményezés által olyan, a régi paraszti életformát idéző disznótoros ételkészítésére kerül sor évről évre, melyek egykor a társadalmi életmód szerves részét ké-

peztek, mára azonban döntően a vidéki turizmus látványelemeként tekinthető. A böllérnappal összekötött ünnepi rendezvény a kiadós étkezési lehetőségen felül a városban élők közösségtudatának erősítését, a közös identitás tudat megélését is szolgálja, egyben a helyi összefogás térségi szintre történő emelését célozza meg.

A közösségi összefogást 2013-ban a Nemzeti Együttműködési

Alap, a „Civil szervezetek szakmai programjának megvalósítása” keretében támogatta, így lehetőség nyílt még több mórahalmi család karácsonyát szebbé tenni. A NEA-KK-13-SZ-0253 kódszámon megvalósuló projekt lehetővé tette, hogy a Gazdakör önkéntes munkájával a Városkarácsonyi ünnepségen több százan kóstolhassák meg a disznótoros finomságokat.

Adományozás rászoruló családoknak

Egymillió forintnyi élelmiszer

Egy móravárosi vállalkozó által felajánlott pénzből állítottak össze kétszáz – főként tartós élelmiszert és édességet tartalmazó – csomagot, egyenként ötezer forint értékben. Az ajándécsomagokat Nógrádi Tibor önkormányzati képviselő osztotta ki a körzetében élő rászoruló családoknak, hajléktalanoknak.

Móráváros mellett a Kecskéstelepen és Szentmihályon élő, nehéz sorsú emberekhez – köztük Cserepes sori cigány családokhoz és hajléktalan emberekhez – is eljuttatták a többek között lisztet, cukrot, tésztát, étolajat, teát, kávé, lencsét, édességeket, mandarint tartalmazó csomagokat. Az adományok kiosztásában segítettek a felajánló *Bíró Gyula* három gyermeke is.

Nógrádi Tibor elmondta, hogy karácsony előtt a fenti felajánlásokon túl saját képviselői keretéből és más magántámogatóktól kapott pénzből további csomagokat is ki tudott osztani, amiért nagyon hálás az adományozóknak. „Reméljük, hogy szebbé és könnyebbé tudtuk tenni az ünnepet azon családok számára, akiket ezekkel az élelmiszerekkel megajándékozhattunk” – mondta el Nógrádi Tibor.

Tisztelt Olvasók!
Jövőre véget ér egy választási ciklus, a következő tavasztól – a törvényi változások miatt – más fogja képviselni a Homokhátságon élők ügyeit, és más teszi szavá problémáikat, kérdéseiket a magyar Országgyűlésben. Az előző hónapokhoz hasonlóan ezúttal is szeretnénk visszatekinteni a térség egyes településeim az elmúlt évek során végzett fáradságos, de minden közösségre számtalan eredményt hozó közös munkára, kiemelve a számomra is oly sokat jelentő, esztendőik alatt kialakult szakmai, baráti együttműködések. Ebben a lapszámban két szomszédos és egymáshoz, valamint Mórahalomhoz is ezer szállal kötődő településre, Domaszékre és Rőszkére látogatunk. A két község a közigazgatás átalakulásának következtében hivatalosan ugyan már nem tartozik a homokháti kistérséghez, de a számtalan szakmai, kulturális és gazdasági együttműködés mellett a rokoni és baráti kapcsolatok is erősen idékötik az itt élőket. Ezen települések két város között élve kitűnően használták ki a pályázati és támogatási lehetőségeket, így az előző esztendőben folyamatosan szépültek, gyarapodtak. Bízom benne, hogy a jövőben – még ha nem is országgyűlési képviselőként – tovább tudom támogatni, segíteni az itteni közösségek további fejlődését.

Ezúton is hálásan köszönöm az elmúlt évek közös munkáját és további sok sikert kívánok minden domaszéki és rőszkei polgárnak!
Nógrádi Zoltán, a térség országgyűlési képviselője

DOMASZÉK

ben 2 csoportszobával és ellátó helyiségekkel immár 30 gyermek befogadására alkalmas), új csoportszobát alakítottak ki az óvodában, játszótér épült a Dankó téren, kiscserlét az iskolaépület összes nyílászáróját, a könyvtárat felújított épületbe költöztették, de támogatást nyert a község a kompetencia-alapú oktatás

Épül, szépül a falu

Az elmúlt években a település intézményei közül számos teljesen megújult: így például a polgármesteri hivatal épülete (melyben informatikai fejlesztés is megvalósult) vagy a civil szervezeteknek, kulturális rendezvényeknek és családi eseményeknek egyaránt helyet adó Sárkányhegyi Közösségi Ház is. Egyre szépül a falu és környéke: parkosították a Szabadság teret, és újjászültezt a Köztársaság tér környéke is az ún. „szolgáltató sor” előtti terület rendezésével és a tér Petőfi utca felőli parkosításával. A faluközpontban található intézmények listáját és megközelítésénekük irányát információs táblák mutatják, a gyalogosokat pedig díszburkolatos sétatúr és gyalogátkelőhely segíti.

Létréjött a helyi kispác a gádzalkodók és a háziasszonyok régi vágyaiként, mely rendezett, fásított és gondozott környezetben várja a vásárlókat. A szolgáltató sorra kerékpártárolókat, hulladékgyűjtőket és az autó- és személyforgalmat elválasztó fém oszlopokat telepítettek a kényelmes és biztonságos közlekedés érdekében. Megújult a temető kerítése és belső útjai, a falufelújítási programból pedig a kerítésbe épített urnafal kialakítására is sor került. A kerítés előre gyártott műkö elemekből készített pillérekből áll, előtte 1,5 m széles díszburkolatos járdaszakasz épült. Sikertült rendbe tenni a tanyai keresztet is.

A következő generációért

Az ifjúságot ellátó intézményrendszer fejlesztéséért sokat tettek Domaszéken: az elmúlt években kibővítették a bölcsődét (113 millió forint érték-

megvalósítására is. „Informatikai infrastruktúra-fejlesztés” címen számítógépes szaktantermet alakítottak ki és interaktív táblákat telepítettek az iskolában. 2008. január 1-től a Családszolgáltató, Gyermekjóléti és Védőnői Szolgálat helyi szociális intézménye a Szegei Kistérség Többcélú Társulása Humányszolgáltató Központ keretében működik, többek között Zombó, Dóc és Szatymaz községek társaságában. Domaszéken 1999-től minden évben babaköszöntő ünnepséget rendez a képviselő-testület az előző évben született gyermekek és szüleik tiszteletére. A polgármesteri köszöntőt követően ünnepi műsossal és a gyerekekről készített fotóalbummal kedveskednek a családoknak.

Gépesített munkálatok

Bővült az önkormányzat jármű- és gépparkja is: tanyagondnoki autó, Ford kisbusz, parlagfü-irtás-hoz részszúzó, a településüzemeltetési feladatok ellátásához kotró-rakodógép, traktor, pótkocsi, henger, tololap került a településre. Mindezeket 2013 végén több, tereprendezésre alkalmas gép (tárcsa, henger, gréder) beszerzése követte mintegy 5,5 millió forintból, így a külterületi földutak karbantartása ezután zökkenőmentesen, gyorsabb ütemben tud majd megvalósulni.

Összehangolt közlekedés-fejlesztés

2010-ben zárult a közösségi közlekedést és egész Homokhátságon összehangoló nagyprojekt, melynek keretében Domaszéken felépítettek, illetve kicserélték 27 utasvázat, épült 33 térburkolat, felújítottak 15 további burkolatot. Három

új járdaszívet építettek mellett 20-at akadálymentesítettek, 6 buszmegállóban pedig parkosítottak. Képtették a közvilágítást az 55-ös főút és a településre vezető fúttca csatlakozásánál, valamint a kerékpárosokra is gondolva három új biciklitárolót is telepítettek a főbb közlekedési útvonalak mellett. Az új buszvázokat ünnepi rendezvény keretében szentelte meg *Sóki Károly* plébános és adta át *Kispéter Géza* polgármester. Az átadáson részt vett *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselő, a Társulás elnöke is. A közlekedézbiztonság jegyében Mórahalom és Domaszék között megépült a régen várt kerékpárút is.

Belvizek és csatornarendszer

A 2006-os belvíz után elkészült a település csapadék- és belvíz-elvezetési terve a kül- és belterületre vonatkozóan. Ezekre alapozva sikeresen pályázhat ilyen tárgyú uniós pályázatra, melynek keretében több mint 71 millió forint vissza nem térítendő támogatásból épülhetett ki a község teljes belterületén az új csatornarendszer. S bár időközben el is indult a legveszélyeztetettebb területeken a vízelvezető kőlétesítése, 2010 végén és 2011 elején újabb nagy mennyiségű csapadék okozott komoly nehézségeket a faluban. Olyannyira, hogy a községnek – *Nógrádi Zoltán* és *Magyar Anna* országgyűlési képviselő közvetítésével – *Tállai András*hoz, a Belügyminiszter önkormányzati államtitkárához kellett fordulnia a belvízi védekezés kapcsán felmerülő hatalmas költségek (több mint 50 millió forint) megtérítése miatt. 2010-ben több mint 58 millió, 2011-ben pedig további 34 millió forintot költött a belvízzel kapcsolatos munkálatokra Domaszék.

A csatornahálózat II. ütemével 2013-ra készültek el: 6 utcában teljes egészében megépült a hálózat, másik hétrében pedig részlegesen, egy-egy szakaszon valósult meg a vízelvezetés. A pályázat keretében 78,8 millió forint támogatáshoz jutott a község.

Gazdafórum a vendégmunkásokról

2012 őszén a domaszéki képviselő-testület a nagyváltó gazdasággal rendelkező részére fórumot hívott össze a külföldi vendégmunkásokkal kapcsolatos teendők megbeszélése miatt. *Kispéter Géza* polgármester felhívta a figyelmet ezen foglalkoztatások jogi előírásainak megfelelő adminisztrálására. *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselő közölte, hogy a rendőrség, az adóhivatal, a Munkavédelmi Felügyelőség és más szervek bevonásával Mórahalmon széleskörű ellenőrzés kezdődött a megélhetőségüket nem biztosító személyek kiszűrésére, és ezen elemek hazaküldésére – hiszen akinek nincs bevételi forrása, az könnyen arra kényszerül, hogy mások javait ellopja.

Megújult a Kisvasútállomás

2011. december 21-én zárult a „Mórahalom-Domaszék-Óbecse-Temerin helyörtöneti útvonal az örökségvédelem jegyében” című, magyar-szerb határon átnyúló pályázat, melynek keretében bemutatják az egykori Kisvasútállomás épületében kialakított helyörtöneti kiállítást és vasútmúzeumot. A domaszéki állomás-épület teljes felújítása és a kiállítási anyagok

összeállítása 2008-tól folyamatosan zajlik a Szegei Gazdasági Vasút Történeti, Helyörtöneti Közhasznú Egyesület, a Szegei Vasúttörténeti Alapítvány, *Engi József* nyugdíjas vasutas mérnök és a helyi lakosok felajánlásainak segítségével. A pályázatból nemcsak a bútorokat, informatikai és biztonságtechnikai eszközöket, de kültéri padokat, virágládákat és gömbtűjüket is vásároltak, valamint kialakítottak az épület mellett egy nyitott, fedett kiállítási fészert is a régi mezőgazdasági gépek és felszerelések bemutatására a mintegy 31.435 euró támogatásból. 2012 végére egy eredeti, kisvasúton közlekedett mozdonyt és egy hozzá tartozó teherkocsit is sikerült beállítani a múzeum kertjében elhelyezett sánpárra.

Együttműködés Pécskával

Egy másik határon átnyúló együttműködés keretében az Arad megyei Pécskával összefogva „Éleled az éleled” című gasztronómiai és kulturális programozatot valósított meg a falu. A pályázaton elnyert 25,5 millió forint a 2010. évi hagyományos települési rendezvények (Fogathajtó Verseny és Domaszéki Borok Fesztiválja, Böllérnap és Katalin bál, Falunap, Répafesztivál és Nemzetközi Megyejáró Fesztivál) megvalósítását is lehetővé tette. A projekt során 2010 áprilisában tartott konferencián ismerkedhettek meg a résztvevők az egészséges életmóddal, illetve a magyar és román gasztronómiai és kulturális hasonlóságokkal, különbségekkel. A konferencia után népi mesterek és kiállítások mutatták be a két nemzet hagyományait. A program kiemelt figyelemmel fordult a hátrányos helyzetű csoportok felé, ami Pécska részéről a nagyarányú roma lakosságot, Domaszéken pedig a külterületi, tanyai népességet jelentette.

A két település közti együttműködés 2012-ben egy információs-közvetítést elősegítő projekt megvalósításával folytatódott. E pályázatnak köszönhetően kerültek ki többnyelvű információs táblák és turisztikai tájékoztató térképek a község központi helyeire, de kiépült a falu mozgalmas csomópontjairól közvetítő, interneten követhető webkamera-hálózat is.

Falunapok levendulaszürettel

2007-ben meg a látványos traktor-felvonulás adta meg a Falunap alaphangulatát, 2011-ben viszont már levendulaszürettel is gazdagodott a hagyományosan július végén tartott rendezvény. A családias jellegű programon a változatos szórakozási lehetőségek mellett a szervező Domaszéki Élhetőbb Faluért Közhasznú Egyesület igyekezett a környezetvédelmi tudatosságot is elmélyíteni. A résztvevők megismerhették a levendula-termesztés folyamatát és a növény sajátosságait a gyakorlatban is. Szakértők szemléltek az ültetést, a szüretelést, és a kompozitálást, valamint ezt követően a jellegzetes illatú gyógynövény sokrétű felhasználási módjait

is kipróbálhatták a jelenlévők. „Öröm látni, hogy az ország más területein már eredményesen meg-honosított, illetve újrafelfedezett értékes növény itt a Homokhátságon is helyet kap és teret hódíthat magának” – fogalmazott a rendezvényen *Nógrádi Zoltán* országgyűlési képviselő.

Hagyományörző böllérnapok

Az általában november végén megrendezett böllérnapok a turisztikai látványosság és különböző versenyek lebonyolítása mellett rendre kitűnő közösségépítő alkalmaként is szolgálnak. A böllérké versengésén kívül peccenyésűtesben is összemé-hetnék tudásukat a nevező csapatok, de a bor- és pálinkakóstolás sem maradtott el, ahogyan a Jázmin Nyugdíjas Klub asszonyai által a Falu kemencéjében süített friss meleg kalács kínálása sem. A településen egyébként is nagy hangsúlyt fektetnek a kulturális örökség őrzésére és továbbadására. Ennek jegyében változatos programokkal szölitják meg az itt élőket vagy ide látogatókat:

RŐSZKE

Egymilliárd forint útjavítása

2013 nyarán adták át a Mórahalomt és Rőszkét összekötő út tíz kilométeres szakaszát, ami a határ menti útverseny megnevezésként átmenő forgalma miatt is igen fontos volt mindkét településnek. Az ünnepélyes átavatás *Nógrádi Zoltán* polgármesterként is kifejezte az elkészült beruházás feletti örömet, hiszen amikor a nyári szabadságolások idején, illetve ünnepek alkalmával több órát kell várni a szerb-magyar határ átlépésére, akkor Rőszkéről gyakran Tompa felé terelik a forgalmat, ami és ez ezután a felújított 5512 jelű úton biztonságosan és gyorsan tud haladni. „Remélem, olyan közlekedési rendszer jön létre az országhatár ezen szakaszán, amire később is alapozhatunk nemzetközi kapcsolatokat, gazdasági, illetve turisztikai fejlesztéseket” – tette hozzá. *Borbásné Márki Márta* rőszkei polgármester az autópálya-felhajtonál gyakori torlódás enyhülését is várta az elkészült útszakaszról, amelyen nemcsak az aszfaltburkolat újult meg, de az út mentén lecsérték a forgalmi táblákat, négy új buszmegálló építettek, illetve 11 peront és várót újítottak fel.

Az út átadásán *Csepreghy Nándor*, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejlesztési programokért felelős helyettes államtitkára, *Szekely Tamás*, a Magyar Közut Nonprofit Zrt. Csongrád megyei igazgatója és *Szűke József*, a cég műszaki vezérigazgatója-helyettese is részt vett.

Fejlesztik a szennyvíztisztító telepet

A két község 2010 őszén hozta létre a Domaszék-Rőszke Szennyvíztisztító Fejlesztési Társulást azzal a céllal, hogy fejlesztéshessék közös szennyvíztisztító üzemüket. A jogszabályi és környezetvédelmi feltételeknek egy megnövelt kapacitását, biológiai tisztítómű felét meg, amelyet egy Környezet és Energia Operatív Program „Szennyvízelvezetés és -tisztítás” című pályázati felhívásra beadott támogatásnak köszönhetően valósíthat meg a két település. Az 1997 óta működő szennyvíztisztító és az elvezető csatornarendszert közel nettó 550 millió forintos beruházásból korszerűsítik, melyből több mint 456 millió forint a támogatás összege. A fejlesztésnek köszönhetően bővített kapacitással az uniós környezetvédelmi normáknak megfelelő biológiai szennyvíztisztító

2007-ben például két kiállítással és a környék nevezetességeit ismertető sétával hívták fel a figyelmet a falu értékeire. Ugyanezen év őszén fogathajtóversenyre, máskor pedig díjugrató- és díjlovagló-versenyre került sor.

„Téli esték” az egészséges életért

Domaszéken évek óta rendszeresen megrendezik a „Téli esték” elnevezésű előadásorozatot, ami sokszínűsége miatt egyre több érdeklődőt vonz. Az előadások témája többnyire az egészséges életmódra való ösztönzés, a betegségek megelőzését helyezi előtérbe, de olykor kulturális előadások és kézműves foglalkozások is színesítik a repertoárt. 2012-ben a Homokháti Kistérség jóvoltából neves előadók meghívására nyílt lehetőség: januárban *Rezes Jánosné*, orosz származású természetgyógyász tartott előadást „Házi patika, kerti patika” címmel, majd a helyes táplálkozási szokásokkal ismertette meg a résztvevőket *Dr. Kobán József*.

maszék 16,8 millió forintos támogatásból tudott szakmai továbbképzéseket, családokkal közös rendezvényeket szervezni, valamint fejlesztő játékokat beszerezni. A rőszkei óvodában mozgásfejlesztő kórelálatagot, lengőpallót és -hidat, hintákat, mókuskereket, szerepjátékokat inspiráló vonatot, ökrös szekeret telepítettek az udvarra, kényelmes fektetőket és a kézműves foglalkozásokhoz használt eszközöket, anyagokat vásároltak. A község önkormányzata 2013-ban immár második alkalommal kapta meg a Pedagógusok Szakszervezete által alapított Eötvös József emléklapokat, amiben azon települések részesei, amelyek a lehetőségeikhez képest a legtöbbet tettek nevelési-oktatási intézményeik színvonalas fenntartásáért és eredményes működéséért.

mutatta be *Dániel Ferenc*: A sültgalamb című komédiáját, 2008-ban pedig farsangi táncházról számolhattunk meg, melyen a Vadrózsa, a Rózsabimbó, a Kis Göncöl és a Kis Berkenye csoportok is felléptek. 2012 decemberében már harmadszor rendezték meg azt a jótékonyági koncertet, melynek bevételeit rászoruló rőszkei gyerekek karácsonyi ajándékaira fordították.

A kulturális programokat nyaranta a Klebelsberg-hét fogja össze, mely során 2011-ben megemlékeztek a művelődési ház 1931. június 14-éi megnyitására is. Az egykori kultuszminiszter mellszobrának megkoszorúzásán kívül alkotóház, színpadi produkciók, társas- és néptánc produkciók, ismeretterjesztő előadások, mesemondó verseny, rajzpályázat tette változatossá minden évben ezt a hetet.

Jubileumi konferencián a falu-és tanyagondnokok

2012 novemberében a 15 éves Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete több mint 200 fő részvételével tartott konferenciát a községben. A tanácskozáson részt vett *Lezsák Sándor*, a Magyar Országgyűlés alelnöke, *B. Nagy László*, a Csongrád Megyei Kormányhivatala kormány megbízottja és *Nógrádi Zoltán*, Mórahalom polgármestere, a térség országgyűlési képviselője is. A találkozót *Borbásné Márki Márta*, Rőszke község polgármestere nyitotta meg. „1997-ben 14 falu- és tanyagondnoki szolgálat volt az egyesület által felöltört (Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest) megyében, ez mára 158 településen 247 tanyagondnokra, illetve falugondnokra bővült” – mondta el *Csörszné Zelenák Katalin*, az egyesület ügyvezetője. *Nógrádi Zoltán* előadásában a tanya, mint életér fontosságát hangsúlyozta és e téren jelentős előrelépésnek nevezte a tanyatörvény. Ehhez kapcsolódó örömteli hír, hogy a falugondnoki rendszer kidolgozójáról elnevezett *Kemény Bertalan* Falufelújítási Díjjal 2013-ban *Kovácsné Kaczk Erikát*, Rőszke tanyagondnokát is kitüntették, aki 2002 óta látja el e feladatot.

A töltött káposzta otthona

Csaknem két évtizede rendezik meg minden augusztus elején a Nemzetközi Töltöttkáposzta-főző versenyt a községben. A falunapokhoz kapcsolódó rendezvény két napon át kínál változatos programokat az ide látogatóknak. A gasztronómiai versenyen kívül játékos vetélkedők, kulturális programok – melyekre a helyi csoportok mellett testvértelepülésekről is rendszeresen érkeznek fellépők – koncertek, utcabál is várja a vendégeket. Az ünnepi szentmise, a sakkbajnokság vagy a térségi amatőr fogathajtó verseny mára ugyanúgy elmaradhatatlan része lett a rendezvénynek, mint a Gyermekparadicsom elnevezésű, kiscsiktól nagykorig mindenkit lekötő játszópark.

Új közösségi terek

Rőszke és Magyarkanizsa együttműködésének egyik legjelentősebb eredménye a helyi Terenencia- és Képzési Központ felépítése, mely teret biztosít nemcsak az önkormányzati, de a magyar és szerb civil és vállalkozói szféra közösségeinek is. Az új létesítményt ünnepélyes keretek között 2007 nyarán adták át. Ez a központ adott otthont ezután például az európai uniós irányelvekéről szóló „50 év integráció 50 helyszínen” című országos rendezvénynek, a Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete által szervezett civil szervezeteket megszólító tréningnek vagy a tehetséges amatőr művészek munkáit bemutató gobelin-kiállításnak. Ugyancsak 2007-ben újult meg az ifjúsági közösségi ház is, aminek kiscserlét nyílászáróit, valamint külső hőszigetelő réteggel és nemesvakolatallal vonták be a falait.

Pezsgő kulturális élet

Számos község gondoskodik a település kulturális életének mozgalmassá tételéről. 2007-ben a helyi MASZK társulat jótékonyági előadásón

A kulturális programokat nyaranta a Klebelsberg-hét fogja össze, mely során 2011-ben megemlékeztek a művelődési ház 1931. június 14-éi megnyitására is. Az egykori kultuszminiszter mellszobrának megkoszorúzásán kívül alkotóház, színpadi produkciók, társas- és néptánc produkciók, ismeretterjesztő előadások, mesemondó verseny, rajzpályázat tette változatossá minden évben ezt a hetet.

A környezetvédelem jegyében

A községben kiemelt helyen szerepel a természet megismerése és védelme, legyen szó akár oktatási intézményekről, akár települési programról, melyekbe rendre beépülnek ezen gondolatok. 2008-ban rendhagyó természetismeret óráról adtunk hírt, 2011-ben pedig arról számoltunk be: az Európai Táj Egyesülemény és az Európai Tanács Táj Díj pályázatának nemzeti fordulóján eredményesen szerepelt a tájegység megőrzését példaeértékűen végző Beretz Péter Természetvédelmi Klub. Ugyancsak e klub tagjai szerveztek „Fogjunk össze, hogy unokáink is láthassák...” címmel hagyományörzést, természet- és a környezetvédelmet célú kítűző programozatot, amihez további 13 civil szervezet és intézmény csatlakozott.

„Határ, ami összeköt” mottóval egy szerb-magyar együttműködés keretében Rőszke és Magyarkanizsa együtt fejlesztik a legnagyobb tiszai holtág, a Gyálai Holt-Tisza turizmusát. Ennek keretében 2010 őszétől kezdve többek között sporthorgászok, túrázni és kirándulni vágyók megszólítását elősegítő tanulmányok készültek, figyelembe véve természetesen a környék különleges természeti értékeit is.

100 éves templom, papi síremlék

Az egyházközség kezdeményezésére adományokból állítottak síremléket a községet 30 éven keresztül szolgáló *Kartal József* plébánosnak. „Személyes példamutatása, a közbőbe és az emberekbe vetett feltétlen hite sok-sok időre adhat nekünk, mindannyiunknak iránymutatást és lelki útvalót e nehéz, sokunkat próbáló időkben” – fogalmazott *Borbásné Márki Márta* polgármester az emlékhely avatása után. A Pádúai Szent Antal tiszteletére 100 éve felszentelt templom közössége egy hónapos ünnepsorozattal – többek között konferenciával, orgonakoncerttel, püspöki szentmisével, faültetéssel, templomtörténeti kiállítással – emlékezett a centenáriumra 2013 májusában. 2012 októberében Rőszke látta vendégül a Szegei-Csanádi Egyházmegye jubileumi, XXV. Családnapij, melyen a „munka értelme és az ünneplés értéke” volt a téma.

Polgárorok országos elismerése

2011-ben kapták meg a Rőszkei Polgáror Egyesület tagjai az Országos Polgáror Szövetség elismerését, öt polgáror pedig a szerb határon kialakult migrációs helyzet kezelésében végzett kiemelkedő szakmai munkájá elismeréseként belügyminisztérium kiüntetés is értehetett. Az Országos Polgáror Szövetség az eredményes együttműködés elismeréseként a Polgáror Község kinttörté cím-mel jutalmazta Rőszkét.

KÉNYEZTETŐ SZAUNA SZEÁNSZOK

A SZENT ERZSÉBET MÓRAHALMI GYÓGYFÜRDŐBEN

www.erszebetfurdo.morahalom.hu

- GYÓGYFÜRDŐ
- GYERMEKFÜRDŐ
- SZAUNAVILÁG
- 2 ÓRIÁS CSÚSZDA

**Mindezt egész nap EGYETLEN
BELÉPŐVEL!**

MÓRAHALOM

KERT-GAZDASÁG

Idejében szólunk

Időszerű feladatok

Fejes saláta: magvetés előtt a tápkocka-földbe egyenesen keverjük bele (egy köbméter tápkocka közegbe 0,6-0,8 kg) Radistart Standard mikrogranulátumot. Kelés után 0,2-0,3% Plantafosz Universal permetezés vagy beöntözés szükséges szerint, permetezés 4-5 naponként. Kiültetés előtt közvetlenül a tápkockákat szivassuk fel merítéssel vagy más módon 0,5%-os Amalgerol oldattal. Kiültetés előtt permetezzünk ki a talajra 1.000 négyzetméterenként 2 liter Natur Mikro és 1 liter Amalgerol kombinációját, majd kézzel szórjunk ki 1kg Radistart Standard mikrogranulátumot. Kiültetés után 7-8 nap múlva juttassunk ki cspegetető öntözéssel vagy más módon 5 liter/ha Plantafosz Univerzál, ezt két hét múlva ismételjük meg. Állományvédelemnél elsődleges cél az életlani és kórtani problémák együttes kivédése. Az állományt kezeljük 8 naponta 0,3%-os Plantafosz Réz készítménnyel Plantafosz Univerzálal váltogatva. Ez a készítmény réz-foszfónat, illetve kálium-foszfónat formájában tartalmaz rezet, foszfort, káliumot és a saláta számára szükséges makro- és mikroelemeket, valamint fulvosavat. Huminsav kiegészítés hatásfokozás céljából szükséges minden esetben kiegészíteni 0,2-0,3% Amalgerollal.

A Plantafosz Univerzál oldat kalcium-tartalmú készítménnyel nem keverhető és együtt nem juttatható ki!

A saláta életlani igényei

A saláta gyökerei +6-7 °C fokon kezdenek fejlődni, a hideget legjobban 2 leveles állapotban viseli el, tartós hideg hatására a fejké fajtától függetlenül antociánosodhatnak, de ezt a rendszeres Plantafosz kezelés teljes mértékben ellensúlyozza.

A fejképződés időszakában +16 °C fok az optimális hőmérséklet. Hajtatásban a hőmérséklet-igény a fényerősségtől függ. Januárban nappal +10-től +16 °C fokig, éjjel +4-8 °C fok. Februárban nappal +12-20 °C fok, éjszaka +4-8 °C fok szükséges. A talaj vízkapacitása 75%-ra legyen feltöltve. A növekedési hormonok képződéséhez a gyökér és fej növekedés céljából nélkülözhetetlen a gibberellin, az auxin és az ebből lebomló indol-ecetsav hormonok jelenléte, amelyhez cink, bór és szulfát elemek szükségesek. Ezért 2 hetente kezeljük 0,5% Csöppmix3, + 0,5% Magnézium szulfát(keserűsítő) oldattal.

Biológiai védelem: A saláta peronosznak több rászaga van, ezért megelőzőképpen kell kezelni Plantafosz Réz, és Plantafosz Univerzál váltogatásával lombra kijuttatva 0,3%, + Amalgerollal 0,2-0,3% kiegészítve.

Rizoktónia: biológiai védekezés is rendelkezésünkre áll. 2-3% töménységű Natur Biokál kijuttatás szükséges 8-10 naponta. Mivel a botritisz mechanikai sérüléseken hatol be, ezért ennek kivédésére is alkalmas a Natur-biokál a Rizoktónia mellett.

Vegyszeres védekezés: fehér és szürkpenész ellen, peronosz ellen a folpet hatóanyagú Fopán készítmények, továbbá a peronosz ellen az Alliette, Amistar.

Nagyon fontos: az Amistar hatását fokozhatjuk Natur-biokál együttes kijuttatásával, szigorú kötöttség mellett, az Amistar csak 0,05%, a Natur-biokál csak 1%-os lehet együttes kijuttatás esetén. Rizoktónia, botritisz és bakterium ellen nagyon hatékony a Natur Biokál 01 önálló alkalmazása. Ennek szigorú feltétele, hogy a töménység 3-3,5%-os legyen, hogy a levél alá és a talaj felületére céltartottan antociánosodhatnak, de ezt a rendszeres Plantafosz kezelés teljes mértékben ellensúlyozza.

tezővel juttatják ki úgy, hogy lapos szögben a talajra, levél alá van a légáram irányítva, majd 180 fokot fordul és ugyanezt szemben is megcsinálja oda-vissza. A fejjel való fejlődésének előfeltétele a növényi hormonok képződése. A talajszint feletti rész hormonja a gibberellin, a gyökérnövekedés pedig az auxinból átalakuló indol-ecetsav hormon. A gyökérnövekedés további feltétele a hosszanti gyökérnövekedést képző sejtfalakotó kalcium. Ennek pótlására kiültetés után 2 hétre 1,5 dkg/négyzetméter kalcium-nitrátot juttassunk ki. Hormonképzéshez cink, bór, szulfát szükséges: 0,5% Csöppmix3 + 0,5% keserűsítő(sulfát) 2 hetente. Alapműtrágya 4-5dkg/négyzetméter Cropcare 10-10-20. Növénykondicionálás a biológiai védelemben leírtak szerint. Jó lehetőségek: gyapottok és más hernyók ellen az Affirm használata, É.V.I. 3 nap. A Palntafosz Univerzál, Plantafosz Réz, Amalgerol kombinációja valamint a Natur Biokál 01 nagy bizonyossággal feleslegessé teszi a vegyszeres növényvédelmet amennyiben Natur Mikro készítményt dolgoztunk be e talajba. A Rizoktónia, de a Botritisz is a talajból, ill. a talaj felszínén fertőz. Ezért szükséges a nagytöménységű Natur Biokál alkalmazása önállóan. A Plantafosz Univerzál és a Csöppmix3 egy tankeverékben nem juttatható ki a perzselés veszélye miatt. Ha a saláta-állomány kondíciója szükségessé teszi 2 dkg/négyzetméter Ferticare I. megfelelő. Lehet úgy is fejtrágyázni, hogy 0,1%-os oldattal, mikroszórófejekkel vagy cspegetetővel kijuttatva.

Szürkepenész ellen jó a SWITCH 62,5 WG 0,6 kg/hektár, É.V.I.14 nap.

Fehérpenész (Sclerotinia) talajból fertőző micélium változata ellen csak talajvédelemmel tudunk védekezni, ezért elengedhetetlen a Natur Mikro és Amalgerol alkalmazása. Az apotéciumos változat

ellen a Fopánnak is van hatása. Ugyanakkor a Fopán kontakt módon véd a salátaperonosz ellen. Hatékony felszívódó készítmény a szürkpenész, fehérpenész, és Rizoktónia ellen a Signum WG, egy tenyésztésidőszakban legfeljebb kétszer használható, a betakarítás előtt legkésőbb kora tavasszal 3 héttel, nyáron kettő héttel.

Öntözés

Nagyon sok termelőnél tapasztaljuk, hogy az őszszel vetett fiatal gyökérzöldség-állomány porszáraz talajban él. Ilyenkor télen is szükséges az öntözés, nagy gondossággal. Az alacsony talajhőmérséklet és a napsütés hiánya miatt a fejlődés kezdetén lévő gyökérzöldségek nem, vagy csak alig tudnak tápanyagot felvenni. Ilyenkor legnehezebben felvehető tápanyag a kalcium és a foszfor, ezeket azonban lombon keresztül tudjuk pótolni. Amikor a léte-állományban eléri a hőmérséklet a +15 °C fokot, azonnal lombtrágyázni kell, könnyen felvehető kalciummal, a foszfor-kálium pótlására pedig foszfónatokkal. Praktikus megoldás 0,3%-os Plantafosz Univerzál + 0,3% Amalgerol alkalmazása. A teljes mikroelem ellátás és a növekedési hormonok céljából Csöppmix3-keserűsítő kombinációval kell kezelni. Ha ezeket a kezeléseket nem végezzük el, gyökérször és gyökérvég barnulás következhet be.

Készüljünk a korai burgonya előcsíráztatására!

Az áttelelt búza-állományon őszi fertőzésű lisztharmatot lehet gyakran találni. A sárguló árpatáblák a Helminthosporium valamely változatától, vagy az árpatárgaság törpevirustól sárgulnak.

György Zoltán
Tel: (30) 4799 343

JANUÁR						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
		1 Fruzsina	2 Ábel	3 Benjámín, Genovéva	4 Leóna, Titusz	5 Simon
6 Boldizsár	7 Attila, Ramóna	8 Gyöngyvér	9 Marcell	10 Melánia	11 Ágota	12 Ernö
13 Veronika	14 Bódog	15 Lóránd, Lóránt	16 Gusztáv	17 Antal, Antónia	18 Piroska	19 Márió, Sára
20 Fábián, Sebestyén	21 Ágnes	22 Artúr, Vince	23 Rajmund, Zelma	24 Timót	25 Pál	26 Paula, Vanda
27 Angelika	28 Karola, Károly	29 Adél	30 Martina	31 Gerda, Marcella		

ÁPRILIS						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
	1 Húsvét Hugó	2 Áron	3 Buda, Richárd	4 Izidor	5 Vince	6 Biborka, Vilmos
7 Herman	8 Dénes	9 Erhard	10 Zsolt	11 Leó, Szaniszló	12 Gyula	13 Ida
14 Tibor	15 Anasztázia, Tas	16 Csongor	17 Rudolf	18 Andrea, Ilma	19 Emma	20 Tivadar
21 Konrád	22 Csilla, Noémi	23 Béla	24 György	25 Márk	26 Ervin	27 Zita
28 Valéria	29 Péter	30 Katalin, Kitti				

2014

TELEVÍZIÓ - A HITELES TÁJÉKOZTATÁSÉRT

JÚLIUS						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
	1 Annamária	2 Ottó	3 Kornél, Soma	4 Ulrik	5 Emese, Sarolta	6 Csaba
7 Apollónia	8 Eliák	9 Lukrécia	10 Amália	11 Lili, Nóra	12 Dalma, Izabella	13 Jenő
14 Őrs, Stella	15 Henrik, Roland	16 Valter	17 Elek, Endre	18 Frigyes	19 Emília	20 Illés
21 Dániel, Daniella	22 Magdolna	23 Lenke	24 Kincső, Kinga	25 Jakab, Kriszta	26 Anikó, Anna	27 Liliána, Olga
28 Szabolcs	29 Flóra, Márta	30 Judit, Xénia	31 Oszkár			

OKTÓBER						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
		1 Malvin	2 Petra	3 Helga	4 Ferenc	5 Aurél
6 Brúnó, Renáta	7 Amália	8 Koppány	9 Dénes	10 Gedeon	11 Brigitta	12 Miksa
13 Ede, Kálmán	14 Helén	15 Teréz	16 Gál	17 Hedvig	18 Lukács	19 Nándor
20 Vendel	21 Orsolya	22 Előd	23 Nemzeti ünnep Gyöngyi	24 Salamon	25 Bianka, Blanka	26 Dömötör
27 Szabina	28 Simon, Szimonetta	29 Nárcisz	30 Alfonz	31 Farkas		

FEBRUÁR						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
					1 Ignác	2 Aida, Karolina
3 Balázs	4 Csenge, Ráhel	5 Ágota, Ingrid	6 Dóra, Dorottya	7 Rómeó, Tótor	8 Aranka	9 Abigél, Alex
10 Elvira	11 Bertold, Marietta	12 Lídia, Lívia	13 Ella, Linda	14 Bálint, Valentin	15 Georgina, Kolos	16 Julianna, Lilla
17 Donát	18 Bernadett	19 Zsuzsanna	20 Aladár, Almos	21 Eleonóra	22 Gerzson	23 Alfréd
24 Mátyás	25 Géza	26 Edina	27 Ákos, Bátor	28 Elemér		

MÁJUS						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
			1 A munka ünnep Fülöp, Jakab	2 Zsigmond	3 Irma, Timea	4 Flórián, Mónika
5 Adrián, Györgyi	6 Frida, Ivett	7 Gizella	8 Mihály	9 Gergely	10 Ármin, Pálma	11 Ferenc
12 Pongrác	13 Imola, Szervác	14 Bonifác	15 Szonja, Zsófia	16 Béni, Mózes	17 Paskál	18 Alexandra, Erik
19 Ivó, Milán	20 Bernát, Felicía	21 Konstantin	22 Júlia, Rita	23 Dezso	24 Eliza, Eszter	25 Orbán
26 Evelin, Fülöp	27 Hella	28 Csanád, Emil	29 Magdolna	30 Janka, Zsanett	31 Angéla, Petronella	

AUGUSZTUS						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
				1 Boglárka	2 Lehel	3 Hermina
4 Dominika, Domonkos	5 Krisztina	6 Berta, Bettina	7 Ibolya	8 László	9 Emőd	10 Lőrinc
11 Tiborc, Zsuzsanna	12 Klára	13 Ipoly	14 Marcell	15 Mária	16 Ábrahám	17 Jácint
18 Ilona	19 Huba	20 Nemzeti ünnep István	21 Hajna, Sámuel	22 Ményhért, Mirjam	23 Bence	24 Bertalan
25 Lajos, Patricia	26 Izso	27 Gáspár	28 Ágoston	29 Beatrix, Erna	30 Rózsa	31 Bella, Erika

NOVEMBER						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
					1 Művészetek Marianna	2 Achilles
3 Gyöző	4 Károly	5 Imre	6 Lénárd	7 Rezső	8 Zsombor	9 Tivadar
10 Réka	11 Márton	12 Jónás, Renátó	13 Szilvia	14 Aliz	15 Albert, Lipót	16 Ödön
17 Gergő, Hortenzia	18 Jenő	19 Erzsébet	20 Jolán	21 Olivér	22 Cecília	23 Kelemen, Klementina
24 Emma	25 Katalin	26 Virág	27 Virgil	28 Stefánia	29 Taksony	30 Andor, András

MÁRCIUS						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
					1 Albin	2 Lujza
3 Kornélia	4 Kázmér	5 Adorján, Adrián	6 Inez, Leonóra	7 Tamás	8 Zoltán	9 Fanni, Franciska
10 Ildikó	11 Szlárd	12 Gergely	13 Ajtony, Krisztián	14 Matild	15 Nemzeti ünnep, Kriszta	16 Henrietta
17 Gertrúd, Patrik	18 Ede, Sándor	19 Bánk, József	20 Klaudia	21 Benedek	22 Beáta, Izolda	23 Emőke
24 Gábor, Karina	25 Iván, Iriz	26 Emánuel	27 Hajnalka	28 Gedeon, Johanna	29 Augusta	30 Zalán
31 Árpád						

JÚNIUS						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
						1 Tünde
2 Anita, Kármén	3 Klotild	4 Bulcsú	5 Fatime	6 Cintia, Norbert	7 Róbert	8 Medárd
9 Pünkösdi Félics	10 Gréta, Margit	11 Barnabás	12 Viló	13 Anett, Antal	14 Vazul	15 Jolán, Vid
16 Jusztin	17 Alida, Laura	18 Arnold, Levente	19 Gyárfás	20 Rafael	21 Alajos, Leila	22 Paulina
23 Zoltán	24 Iván	25 Vilmos	26 János, Pál	27 László	28 Iren, Levente	29 Péter, Pál
30 Pál						

SZEPTEMBER						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
1 Egon, Egyed	2 Dorina, Rebeka	3 Hilda	4 Rozália	5 Lőrinc, Viktor	6 Zakariás	7 Regina
8 Adrienn, Mária	9 Ádám	10 Hunor, Nikolett	11 Teodóra	12 Mária	13 Kornél	14 Roxána, Szeréna
15 Enikő, Melitta	16 Edit	17 Zsófia	18 Diána	19 Vilhelmina	20 Friderika	21 Máté, Mirella
22 Móric	23 Tekla	24 Gellért, Mercédesz	25 Eufrozina, Kende	26 Jusztina, Pál	27 Adalbert	28 Vencel
29 Mihály	30 Jeromos					

DECEMBER						
HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
1 Élza	2 Melinda, Vivien	3 Ferenc, Olivia	4 Barbara, Borbála	5 Vilma	6 Miklós	7 Ambrus
8 Mária	9 Natalia	10 Judit	11 Árpád	12 Gabriella	13 Luca, Otília	14 Szilárd
15 Valér	16 Aletta, Ételka	17 Lázár, Olimpia	18 Augusta	19 Viola	20 Teofil	21 Tamás
22 Zénó	23 Viktória	24 Ádám, Éva	25 Karácsony Eugénia	26 Karácsony István	27 János	28 Kamilla
29 Tamara	30 Dávid	31 Szilveszter				

Fél évig ingyen árusíthatnak Zákányszéken Családias hangulatú kirakodóvásár

Kisebbségi megszakítások, átmeneti csendesebb időszak után 2012 szeptemberétől ismét élet költözött a zákányszéki vásártérre.

Mindez nem spontán módon történt, a vásár újjáélesztését tudatos döntés eredményezte az önkormányzat részéről. Az elmúlt évek bebizonyították, hogy magára hagyva még egy kirakodóvásár is életképtelenné válik. Gazdájának kell lenni, közben kell tartani, dédelgetni, törődni kell vele, ha azt akarjuk, hogy legyen!

Tudjuk, hogy a zákányszéki vásár nem versenyezhet a környékbeli nagy vásárokkal, de nem is ez a cél, hanem a családias hangulatú helyi kezdeményezés visszaállítása. Mindezek figyelembevételével alakítjuk ki a 2014. évi vásártervezetet, amelyben legfontosabb változás, hogy a vásár átkerül a hónap első vasárnapjára. Az első vásár március első vasárnapján lesz, az utolsó pedig

decemberben. Idén is szervezünk különböző plusz programokat a vásárok mellett, amelyek tervezetét az itt olvasható vásárnaptárban találják. A vásárokat az önkormányzat megbízásából a Térségi Média Kft. szervezi, és az önkormányzattal történő egyeztetések alapján az első

Vásárnaptár:

- 2014. március 2. - Kirakodóvásár
- 2014. április 6. - Kirakodóvásár, Tavaszi gyermekruha-börze
- 2014. május 4. - Kirakodóvásár, Régiségek vására
- 2014. június 1. - Kirakodóvásár
- 2014. július 6. - Kirakodóvásár
- 2014. augusztus 3. - Kirakodóvásár
- 2014. szeptember 7. - Kirakodóvásár, Iskolakezdési gyermekruha-börze
- 2014. október 5. - Kirakodóvásár, Könyves Vasárnap a vásárban
- 2014. november 2. - Kirakodóvásár
- 2014. december 7. - Kirakodóvásár, Tombolasorsolás

öt alkalom ingyenes lesz árusoknak. A második félév vásári díjszabásáról a képviselő-testület fog majd döntést hozni.

Várjuk további ötleteiket, észrevételeiket az alábbi elérhetőségeinken: info@tersegmedia.hu, 06 (30) 606 2358 (Börscsök Zoltán), (62) 290 403 (könyvtár), valamint a Községi Könyvtárban elhelyezett ötletládába!

Paraginé Tóth Edina – Börscsök Zoltán

Villanyvilágítás a bordányi focipályán Esti mérkőzéseket is rendezhetnek

Decemberben készült el az új villanyvilágítási rendszer a Bordány SK Arany János utcai labdarúgó-pályáján. A korszerű és energiatakarékos rendszernek köszönhetően az edzések megtartása mellett immáron esti edzőmérkőzéseket is lehet játszani Bordányban.

A 4 db vasbeton oszlopon elhelyezett reflektorok összesen 16.000 W fényerőt biztosítanak, így a pálya minden pontján megfelelő fény van a játékosok számára.

„Ez a beruházás egy magyar-szerb pályázati programnak köszönhetően valósult meg valamivel több, mint 5 millió forintból, amelyhez öt százalék önerőt biztosítottunk. A sporttelep-fejlesztési programunk első üteme ezzel lezárult, a jövőben új játékoskijárót, pályát övező korlátot, labdafogó hálót és 130 fős lelátót tervezünk” – mondta el Kiss-Patik Péter alpolgármester, a

Bordány Sportkör elnöke.

Az első között épült ki a pályán az ingyenes wifi, ami nemcsak a nézők állandó internet-kapcsolatát teszi lehetővé, de a mérkőzésről tudósító média munkatársait is segíti. Mindez az önkormányzat wifi-falu programjába illeszkedik, melynek jegyében a főbb közterületeken, parkokban is ingyenes internetet biztosítanak a helyiek és a nagyközségbe látogatók számára. A Megyei II. osztályban szereplő klub a sportpálya környezetét szépítve múlt év őszén 50 db pusztaszilfát is telepített a pálya köré.

Decembertől a Kolozsvári téren is elérhető Felnőtt játszótér vagy utcai konditerem?

Hatmillió forintból, a város játszótér-felújítási keretéből finanszírozva épült fel az a felnőttek által (is) használható utcai testépítésre alkalmas pálya, amit decemberben adtak át a közterületen edzeni szerető fiataloknak.

Hazánkban még nincs nagy hagyománya, de a népszerűsége gyorsan nő az utcai edzéseknek, melyek lényege, hogy a konditermek helyett a friss levegőn, saját testsúlyunk emelgetésével erősítsük izmainkat.

A Kolozsvári téren kialakított pályát Gyimesi László önkormányzati képviselő adta át december közepén, aki a formális köszöntőt követően maga is kipróbálta az ún. „street workout” edzést. A politikai hangsúlyozta: az eszközök némi gyakorlás után bárki által biztonságosan használhatók, és természetesen mindez ingyenesen elérhető mindenki számára.

A pálya alkalmas egyszerű felhúzózkodástól kezdve komolyabb tornászmutatókig sokféle edzés végrehajtására, mivel a masszív korlátokat változatos magasságban és állásban erősítették össze. A korlátok mellett néhány konditermi gép egyszerűsített

változata is megtalálható a téren, melyek elsősorban az edzéshez szükséges bemelegítéshez használhatók.

Közös tanterv- és tananyagfejlesztés a mesterszintű gépészmérnök-képzésben

Az SZTE Műszaki Karának Műszaki Intézete az Újvidéki Egyetem Műszaki Tudományi Karával együttműködésben IPA HUSRB projektet indított 2013-ban. A Mérnöki Kar céljai között szerepel a gépészmérnök mesterszintű képzésének a következő években.

A projekt az erre való felkészülést támogatja, részben a képzés tantervének kidolgozásával, részben egyes tantárgyakhoz magyar és angol, illetve szerb és angol nyelvű tankönyvek elkészítésével.

A tananyagfejlesztés során a szerb kollégák az erőművek tervezésével és üzemeltetésével, valamint a megújuló energiaforrások hasznosításával

foglalkoznak, míg magyar oldalról a gépek karbantartására, diagnosztikájára, az ipari kockázatmenedzsmentre, gépszerkezeti példákra, mérésadat-gyűjtésre és feldolgozásra, valamint lengéstan problémákra koncentráltunk.

Az elkészült tankönyveket a projekt-partnerek kölcsönösen használják az oktatásban. A projekt a tananyagfejlesztésen felül tartalmaz kölcsönös átadást is.

Tanulmányút Szerbiába

A Móra-Partner Foglalkoztatási és Szociális Nonprofit Közhasznú Kft. „ReGenerál – magyar-szerb foglalkoztatási partnerség projektjavaslatainak megvalósítása a helyi foglalkoztatás bővítése érdekében” című TÁMOP 1.4.5-12/1-2012-0011 azonosítószámú projektje keretében 2013. év novemberében tanulmányúton vett részt, a Móra-Vitál Nonprofit Közhasznú Kft. és a Mórahalmi Városfejlesztő Kft. képviselőivel/dolgozóival, ahol négy családi vállalkozást látogattunk meg. A tanulmányút célja olyan külföldi családi vállalkozások megtekintése, amely követendő példát/mintát mutathat a Mórahalmi mezőgazdasági, illetve egyéb kisvállalkozások részére.

A tanulmányúton látogatást tettünk elsőként az Agroprom Com gyümölcsstermelő és feldolgozó üzemből – Tavankúton. A cég képviselőjében Dragomir Ivanijevic elmondta, hogy az AGROPROM egy családi tulajdonban lévő zöldség-gyümölcs import/exportvállalkozás. A vállalkozást 15 évvel ezelőtt hozták létre, mely mostanra Közép-Kelet-Európa egyik legnagyobb frissalma-exportőrévé nőtte ki magát, ahol a legmodernebb technológiával felszerelt gyümölcsosztályozó berendezések segítik a munkát. Az ULO kamra tárolási és a modern osztályozó segítségével a cég garantálni tudja, hogy egész évben a legjobb minőségű friss almát szállítja vevőire.

Az AGROPROM ügyfelei elsődlegesen Moszkvába, Szentpétervárra, Krasznodarba, illetve Magyarországra, Lengyelországba és Ausztriába gyümölcsle-gyártókhoz szállít almát.

A vállalkozás fő termékei (95%): alma, körte, szilva, őszibarack, sárgabarack, meggy, amit helyben termelnek meg. A fennmaradó 5%-ot a

zöldségápolás és -felhasználás teszi ki. A vállalkozás 49 ember számára biztosít állandó munkalehetőséget. Szezonális munkák idején azonban akár a 300 főt is meghaladhatja a dolgozók száma. Ez a bácskai régióban kiemelkedően nagy szám.

A látogatásunk második helyszíne: a Massiv Aksonometrija – exkluzív fakilincsgyártó és fafaragó üzem Szabadkán. A cég képviselőjében Nagy Danyi Edit és Nagy Danyi Csaba állt rendelkezésünkre és mutatták be a vállalkozást.

A családi vállalkozást 15 évvel ezelőtt hozták létre. A vállalkozás fagymunkalással foglalkozik, tetőszerkezeteket, teraszokat, faházakat, külső masszív és belső exkluzív bútorokat készít megrendelésre (dió, körte, cseresznye, kőris, tölgy, akác, eper, szilvafa).

Játszótereket, vendéglőket és üzlethelyiségek belső berendezéseit készítik a vásárlók saját elképzeléseinek megfelelően. Különböző stílusban kivitelezik a megrendeléseket új faanyagból és régi bontott gerendákból. A vállalkozás különlegessége, hogy egy teljesen új, eddig a piacon nem fellelhető termékkel rukkolt elő ugyanis különböző fajfajtákból gyártanak egyedi ajtókilincseket és ablakkilincseket.

A harmadik helyszín: a Pekara Porlece látványpékség Szabadkán. A cég képviselőjében Agron Martinaj vezetett minket körbe.

A pékséget 1987-ben hozták létre Szabadkán. Kezdetben 5 főt foglalkoztattak, mára viszont már számtalan alkalmazott dolgozik a pékségben és a mintaboltokban.

A termékek minősége és az udvarias kiszolgálás az első helyen áll az üzletpolitikában. A kínálatban fellelhető fehér és teljes kiőrlésű pékáru, dán

sütemények, melyeket először itt kezdtek el árulni. A mintaboltokban több mint 50-féle termék található. Folyamatos friss áruval tudják a vendégeket ellátni, hiszen a fő mintabolt úgy épült, hogy közvetlenül a pékséggel van egy épületben. Mi is bepillantást nyerhettünk a pékség sütődjébe, a helyben igencsak közkedvelt burek elkészítésébe.

A kínált termékek közül több olyan is van, amely különböző hivatalos díjat, illetve kitüntetést is elnyert (pl: Backi kenyér, Subotički fehér kenyér, Nagymama kenyér).

A negyedik helyszín: Kockica Eco Toys – Szabadka. A vállalkozás képviselőjében Sándor Szilvia mutatta be az üzletet.

A '80-as éveiben született meg az ötlet, hogy szép, de mindenekelőtt környezetbarát játékokat próbáljanak gyártani. Próbálkozásai sikerrel jártak és első favonatuk annyira jól sikerült, hogy azóta sem változtattak rajta. Egy-két év múltán már harminc minőségű játékot mondhattak magukénak. Fejlődésük közepette azonban beköszöntöttek a jól ismert '90-es évek, melyek legnagyobb sajnálatukra háborúkat, nincstelenséget, inflációt, bombázást hoztak nyakukra. Ezekben az időkben a családdal, gyerekekkel való törődéssel együtt a játékok vásárlása is háttérbe szorult. Ennek következtében a Kockica játékok üzlet is az összeomlás szélére jutott. Mindezek ellenére mégis túljutottak a nehéz éveken. Ráadásul kínálatukat mintegy száz termékkel még bővíteni is tudták. Nem meglepő tehát, hogy az új évezredet még nagyobb lendülettel, előrehaladásuk biztos tudatával köszöntötték.

Ebben nagy szerepet játszik az is, hogy sikerült gyermekeiket a megkezdett munka érté-

kelésére és folytatására nevelniük. Nagyszülőik lévén pedig abban is bíznak, hogy valamikor majd unokáik folytatják ezt a szép és nemes küldetést.

Együttműködnek iskolákkal, óvodákkal, pedagógusokkal, pszichológusokkal, logopédusokkal, illetve további együttműködőket, partnereket keresnek terjeszkedés céljából.

Mivel a „Kockica” kisipari műhely, a gyártás kis sorozatokban történik. Egy sorozat 30-100 darabot foglal magában. A kidolgozáshoz többfajta faanyagot használnak, mint például: bükk, gyertyán, szilfa, kőris, meggy stb. A játékok kialakításánál ügyelnek arra, hogy ne legyenek élesek és ne jelentsenek veszélyt a gyermekek számára. A festés kézzel történik környezetbarát festékekkel, melyek nem mérgezőek, nyál hatására nem oldódnak és nem távolíthatók el a termékekről. A festékek mindegyikére bizonylattal rendelkeznek, melyek igazolják természetkímélő hatásukat /ISO 14001/.

Móra-Vitál Nonprofit Közhasznú Kft.
konzorciumi partner

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecshenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.